

کتاب‌شناسی ترجمه منظوم نیایش‌های معصومین علیهم‌السلام

سیدرضا باقریان موحد

مقدمه

تأثیر شعر و ادبیات در انتقال مفاهیم دینی و میزان اثرگذاری و کارآمدی این شیوه ادبی غیرقابل انکار است. ادبیات فارسی، با سابقه بیش از هزار سال، با همه تنوع موضوعی و قالبی آن، گنجینه گران‌سنگی از معارف الهی و توحیدی است که سرچشمه همه‌گونه نوشتیدنی‌های بهشتی و چشیدنی‌های معنوی است.

ترجمه منظوم آیات قرآن و احادیث پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و ائمه اطهار علیهم‌السلام، به‌ویژه سخنان گهربار حضرت علی علیه‌السلام، همیشه مورد استقبال شاعران و شیفتگان معنویت و عرفان بوده و هست و تاکنون صدها جلد کتاب نفیس در این قلمرو معنوی سروده شده است.

ترجمه منظوم دعاها و نیایش‌های معصومین به‌ویژه دعا‌های امام سجاد علیه‌السلام نیز از جمله موضوعاتی است که مورد توجه هنرمندان و شاعران قرار گرفته و در این عرصه، آثار درخشان و قابل توجهی فراهم آمده است. دعا‌های معصومین علیهم‌السلام فی‌نفسه با ارزش و گران‌قدرند، به‌خصوص که اگر در قالب شعر، با آرایه‌های ادبی و هنری همراه شده باشند.

کتاب‌شناسی حاضر، معرفی در حدود یکصد ترجمه منظوم از نیایش‌های معصومین علیهم‌السلام بر اساس تنظیم الفبایی نام شاعر است. این کتاب‌شناسی، نامگوست، نه توصیفی یا تحلیلی-انتقادی.

۱. آل یاسین، سیدرضا ۱۳۰۵ ش. میراث حضرت زهرا علیها السلام و صحیفه سجادیه منظوم. تهران، مؤلف، ۱۳۷۷ ش.
۲. ابوالقاسمی، مجتبی. ماه ضیافت: ترجمه منظوم دعای روزهای ماه مبارک رمضان. مشهد، عروج اندیشه، ۱۳۸۸ ش، ۹۶ ص جیبی.
۳. احمدی، سمیه ۱۳۶۳ ش. مجموعه نظم صحیفه سجادیه. تهران، کلام حق، ۱۳۹۱ ش، ۳۰۹ ص وزیری.
۴. اربابی، نصرت‌الله. نیاز موفق: ترجمه و نظم دعا‌های کمیل، عرفه و مناجات خمس عشر. تهران، رودکی، ۱۳۶۳ ش.
۵. اسدی تویسرکانی، سهراب. ارتباط با خدا: منتخبی از مفاتیح الجنان (منظوم). تهران، گلفام، ۱۳۷۸ ش، ۲۲۴ ص.
۶. اشعری، عبدالحسین. ترجمه منظوم دعای توسل. قم، فاطمة الزهراء، ۱۳۷۹ ش، ۳۱ ص جیبی.
۷. اشعری، عبدالحسین. زمزمه عاشقان (دعای ندبه به ضمیمه اشعار متناسب با متن دعا). قم، انصارالمهدی، ۱۳۷۷ ش، ۶۳ ص جیبی.
۸. اصغری هشترودی، ناصر. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. تهران، عارف کامل، ۱۳۸۴ ش، ۳۷۶ ص وزیری.
۹. اصغری هشترودی، ناصر. دعای کمیل همراه با ترجمه نظم و نثر. تهران، عارف کامل، ۱۳۸۳ ش، ۶۰ ص جیبی.
۱۰. امامی مقدم، منیژه. نجوای عاشقانه (ترجمه منظوم دعای کمیل و مناجات مسجد کوفه امام علی علیه السلام). بابل، موج اندیشه، ۱۳۸۸ ش، ۴۸ ص پالتویی.
۱۱. امیرصادقی، نصیرالدین. ترجمه دعای کمیل در سیاق نثر در رشته نظم. تهران، مؤلف، ۱۳۶۴ ش، ۹۶ ص وزیری.
۱۲. امین زاده، ابوالقاسم. ترجمه منظوم دعای کمیل و ندبه. تهران، بی نا، ۱۳۵۴ ش، ۴۸ ص.
۱۳. انصاریان، حسین ۱۳۲۳ ش. مناجات عارفان (ترجمه منظوم مناجات خمس عشر امام سجاد علیه السلام). تهران، پیام آزادی، ۱۳۷۰ ش، چاپ نهم، ۳۲۰ ص وزیری.
۱۴. ایرانلو، محمد علی. ترجمه منظوم دعای ندبه و توسل. تهران، پیام عدالت، ۱۳۷۸ ش.
۱۵. بهجتی (شفق)، محمد حسین ۱۳۱۴ ش. سرود سحر (اشعار عرفانی با الهام از مناجات‌های امام سجاد علیه السلام). قم، شفق، ۱۳۶۹ ش، ۱۵۸ ص رقی.

۱۶. بیدآبادی، محمود. دعای کمیل منظوم. همدان، مفتون همدانی، ۱۳۸۲ش، ۴۰ص.
۱۷. بیرونی، علی‌اکبر. ترجمه منظوم حدیث شریف کساء، ترجمه محمود شرفی تبریزی. تهران، مروی، ۱۳۷۱ش.
۱۸. تجلی سبزواری، رجب‌علی ۱۲۶۱-۱۳۱۹ش. نیازتجلی (ترجمه منظوم دعای ابوحمزه ثمالی). نشرسلطان حسین تاننده گنابادی. تهران، صالح، چاپ چهارم، ۱۴۶ص رقیعی.
۱۹. تربتی، عبدالسلام. شرح منظوم دعای ندبه، به کوشش حسین درگاهی. تهران، رایزن، ۱۳۷۸ش، ۵۸ص وزیری.
۲۰. تشکری آرانی، شهاب. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. قم، اسوه، ۱۳۸۸ش، ۳۴۰ص وزیری.
۲۱. توکلی گنابادی، علی ۱۲۹۵ش. درخلوت عابدین (ترجمه منظوم صحیفه سجادیه). مشهد، مرندیز، ۱۳۷۹ش، ۳۰۲ص وزیری.
۲۲. تهرانی، حیدر. استفاده از مناجات خمس عشر حضرت سجاد علیه‌السلام. تهران، مولف، ۱۳۶۴ش، ۴۲ص.
۲۳. ثابتی، فرزین ۱۳۱۵ش. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. تهران، سبحان، ۱۳۸۴ش، ۲۰۰ص وزیری.
۲۴. جلالی، محمد مهدی. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. قم، احیاگران، ۱۳۸۲ش، ۲۵۴ص وزیری.
۲۵. حکمت‌پناه، بهرام. گلاب ره‌آوردی از گلستان قرآن و عترت (ترجمه منظوم دعای کمیل). اصفهان، غزل، ۱۳۸۴ش، ۱۵۲ص جیبی.
۲۶. حیدری، جواد. بهار مناجات (اشعار ماه‌های رجب، شعبان، رمضان). تهران، آرام‌دل، ۱۳۸۷ش، ۲۰۸ص.
۲۷. داداش‌پورمقدم، اصغر. نجوای هفتگی (ترجمه منظوم دعای کمیل). تبریز، اعظم، ۱۳۸۹ش، ۸۲ص جیبی.
۲۸. دایی نبی، محسن ۱۳۵۲ش. مناجات منظوم حضرت علی علیه‌السلام. تهران، سلمان آزاده، ۱۳۸۸ش، ۳۲ص.
۲۹. دبیران، غلام‌رضا ۱۲۹۶-۱۳۶۵ش. دعای کمیل با ترجمه منظوم. تهران، پژوهش، ۱۳۶۲ش، ۳۴ص.

۳۰. رزاقی، محمود ۱۳۲۵ش. برداشتی منظوم از دعای عرفه. تهران، خوشه پروین، ۱۳۸۹ش، ۸۵ص.
۳۱. رزاقی، محمود ۱۳۲۵ش. برداشتی منظوم از دعای کمیل. تهران، خوشه پروین، ۱۳۸۹ش، ۴۰ص جیبی.
۳۲. رزاقی، محمود ۱۳۲۵ش. برگزیده مفاتیح الجنان (ترجمه منظوم). کاشان، همگام با هستی، ۱۳۸۷ش.
۳۳. رزاقی، محمود ۱۳۲۵ش. ترجمه منظوم صحیفه کامله سجادیه. کاشان، همگام با هستی، ۱۳۸۸ش، ۱۶۰ص وزیری.
۳۴. رزجو، حسین ۱۳۱۱ش. خداوند بزرگ در نیایشی سترگ: ترجمه ای منظوم از مضامین دعای جوشن کبیر. تهران، آوای نور، ۱۳۷۸ش، ۸۰ص رقی.
۳۵. رزجو، حسین ۱۳۱۱ش. دعای کمیل (نیایش عارفانه امام علی علیه السلام با ترجمه منظوم و مشور فارسی). مشهد، قاف مشهدالرضا، ۱۳۹۱ش.
۳۶. رزجو، حسین ۱۳۱۱ش. رازها و نیازها (ترجمه منظوم و مشوردهای ماه رمضان). مشهد، جلیل، ۱۳۸۴ش، ۲۵۶ص وزیری.
۳۷. رضایی، مجتبی ۱۳۵۰ش. صحن آسمان (ترجمه نثر و شعر دعای کمیل و حدیث شریف کساء). تهران، سعید نوین، ۱۳۸۲ش، ۱۸۴ص رقی.
۳۸. رودگری، محسن. عرفان عرفه (ترجمه منظوم). مشهد، خیزران، ۱۳۸۳ش.
۳۹. زم، محمد علی. آبی جان (به ضمیمه ترجمه منظوم دعاهاى ماه رمضان). تهران، موسسه نشر شهر، ۱۳۸۲ش، ۱۷۳ص پالتویی.
۴۰. سلطانی لرگانی کجویی، محمد حسین. صحیفه سجادیه منظوم. تهران، آرون، ۱۳۷۹ش، ۲۸۶ص وزیری.
۴۱. سمندی، صدیق. مناجات خمسہ عشر ترجمه منظوم. تهران، گل‌های بهشت، ۱۳۸۴ش، ۸۰ص رقی.
۴۲. سیادت، سید محمود. انهار سجادیه ترجمه منظوم مناجات خمس عشر شیراز، دریای نور، ۱۳۹۱ش.
۴۳. شادرخ، سید حسین. نغمه‌های آسمانی (صحیفه سجادیه منظوم). تهران، راه علم، ۱۳۸۴ش، ۳۴۴ص وزیری.

۴۴. شاه‌حسینی، عبدالعلی. دعای منظوم کمیل. تهران، آوای دانش گستر، ۱۳۸۸ش، ۱۳۲ص زقعی.
۴۵. شائق قمی، محمد ۱۳۲۶ش. ترجمه منظوم دعای کمیل. تهران، شفا، ۱۳۷۹ش، ۶۳ص.
۴۶. شائق قمی، محمد ۱۳۲۶ش. ترجمه منظوم دعای ندبه و دعای عهد. تهران، شفا، ۱۳۷۹ش، ۶۳ص.
۴۷. شائق قمی، محمد ۱۳۲۶ش. ترجمه منظوم دعای ندبه. قم، رئوف، ۱۳۷۲ش، ۱۴۴ص.
۴۸. شائق قمی، محمد ۱۳۲۶ش. ترجمه منظوم زیارت عاشورا و دعای صفوان. تهران، شفا، ۱۳۷۹ش، ۶۴ص.
۴۹. شریفی، محمود ۱۳۳۱ش. دعای حضرت حسین بن علی سیدالشهداء علیه‌السلام به شعر. بی‌جا، ۱۳۵۱ش.
۵۰. شکوری، رحیم ۱۳۴۳ش. زلال مناجات ترجمه منظوم مناجات امیرالمؤمنین علی ابن ابی‌طالب علیه‌السلام. لاهیجان، رستم و سهراب، ۱۳۹۰ش، ۵۰ص.
۵۱. شمیرانی مهر، عبدالله، منظومه هزاردانه (جوشن کبیر منظوم). تهران، سبحان، ۱۳۸۷ش، ۳۲۸ص.
۵۲. صابری، ذبیح‌الله ۱۳۳۰ش. دعای کمیل با ترجمه منظوم. گناباد، پشنگ، ۱۳۸۸ش، ۶۳ص.
۵۳. طغریایی، ابوالحسن ۱۳۲۰ش. دعای کمیل با ترجمه نظم و نثر. تهران، مولف، ۱۳۷۸ش.
۵۴. ظهراپی جمکرانی، ابراهیم، ۱۳۵۵ش. سجاده عشق: ترجمه‌ای منظوم از صحیفه سجادیه. قم، مشهور، ۱۳۸۵، ۱۱۲ص.
۵۵. عبودی، فاطمه ۱۳۴۲ش. آوای معراج (اشعار مذهبی به ضمیمه دعای جوشن کبیر به نظم). شیراز، شاهچراغ، ۱۳۹۰ش.
۵۶. عرب، علی اصغر ۱۳۷۷-۱۳۰۰ش. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. تهران، اندیشه مولانا، ۱۳۹۰ش، ۶۶۹ص.
۵۷. عرب، علی اصغر ۱۳۷۷-۱۳۰۰ش. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. قم، دارالفکر، ۱۳۹۰ش، ۶۶۹ص.
۵۸. عرب، علی اصغر ۱۳۷۷-۱۳۰۰ش. گل شب بو مناجات حضرت علی علیه‌السلام دعای کمیل بن زیاد با ترجمه منظوم. قم، لقاء، ۱۳۸۰ش، ۶۴ص جیبی.

۵۹. عرب، علی اصغر ۱۳۷۷-۱۳۰۰ ش. گل‌های بهشت (ترجمه منظوم چند دعا). تهران، شیراز، خرد، ۱۳۶۸ ش، ۴۰۷ ص.
۶۰. عرب، علی اصغر ۱۳۷۷-۱۳۰۰ ش. نیایش بامدادی ترجمه منظوم دعای صباح. قم، لقاء، بی تا، ۵۱ ص.
۶۱. عطار، محمد حسین. هزار نام در هزار آوا (ترجمه جوشن کبیر منظوم به مثنوی). بازبینی عبدالصمد حقیقت، مقدمه سید جعفر سجادی. تهران، آرون، ۱۳۸۳ ش.
۶۲. علوی بلداجی، حشمت‌الله ۱۳۲۵ ش. ادعیه طواف و سعی صفا و مروه همراه با ترجمه منظوم، به اهتمام ابوالحسن علوی. اصفهان، مهر قائم، ۱۳۸۴ ش.
۶۳. علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. دعای کمیل به همراه زیارت عاشورا و مناجات حضرت امیر علیه السلام و اشعار الهی نامه. ترجمه مهدی الهی قمشه‌ای، به اهتمام شمس فراهانی. تهران، فراهانی، ۱۳۸۵ ش.
۶۴. علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. قصیده مشکل‌گشای مولای متقیان علی علیه السلام جهت شب‌های جمعه برای رفع گرفتاری‌ها. به کوشش محسن فصیحی. مشهد، راز توکل، ۱۳۸۴ ش.
۶۵. علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. گل‌های روشنایی به انضمام مناجات منظومه. به کوشش مجید بابکی رستکی. قم، نورالصفیا، ۱۳۷۹ ش.
۶۶. غفورزاده، محمد جواد ۱۳۲۲ ش. چلچراغ صلوات: ترجمه منظوم ۹۲ حدیث ویژه صلوات. مشهد، مؤسسه آفرینش‌های هنری، ۱۳۸۵ ش، ۲۱۲ ص.
۶۷. غفوری، سید حسن. دعای کمیل و ندبه منظوم. قم، سپهر آذین، ۱۳۸۴ ش، ۱۴۴ ص رقیعی.
۶۸. فاضلی، قادر ۱۳۴۱ ش. زمزمه‌های عارفانه: ترجمه و تفسیر منظوم مناجات خمس عشر امام زین‌العابدین علیه السلام. تهران، فضیلت علم، ۱۳۸۹ ش.
۶۹. فاضلی، قادر ۱۳۴۱ ش. عرفان رمضان: ترجمه و تفسیر منظوم ادعیه ماه مبارک رمضان. تهران، فضیلت علم، ۱۳۹۰ ش.
۷۰. فرطوسی، عبد المنعم. الصحیفة السجادية للامام علی بن الحسین زین‌العابدین بنظم، به کوشش حسین فرطوسی. بیروت، مؤسسه اهل‌البيت، ۲۰۰۵ م، ۴۰۸ ص وزیری.
۷۱. فقیه‌زاده، شاهین ۱۳۱۹ ش. منظومه فرازهایی از دعای ابو حمزه ثمالی به شعر. تهران، عابد، ۱۳۸۵ ش، ۷۹ ص.

۷۲. فلاح، محمدهادی ۱۳۴۷ش. مناجات سبزدعاهای ماه رمضان با ترجمه نشر و نظم. قم، سماء، ۱۳۸۰ش.
۷۳. فیاضی نسب، جعفر ۱۳۴۲ش. پنجره‌ای روبه بهشت (منظومه سجادیه). خرم‌آباد، سیفا، ۱۳۸۸ش، ۱۸۴ص.
۷۴. قربی، صفرعلی ۱۳۵۲ش. مناجات عارفان (دعای کمیل منظوم). تهران، مفید، ۱۳۷۹ش، ۱۴۴ص.
۷۵. کاظمی، اقدس ۱۳۱۸ش. خطبه و مناجات شعبانیه (منظوم). قم، مثلث عشق، ۱۳۸۷ش، ۴۸ص جیبی.
۷۶. کاظمی، اقدس ۱۳۱۸ش. دعای عرفه امام حسین علیه‌السلام به صورت منظوم. تهران، حسینیه ارشاد، ۱۳۸۲ش، ۱۷۶ص وزیری.
۷۷. کاظمی، اقدس ۱۳۱۸ش. گل نرجس به ضمیمه ترجمه منظوم دعای فرج و عهد. قم، سلسله، ۱۳۸۴ش.
۷۸. کشوری، سیدمحمد. مناجات‌نامه منظوم. قم، انفال، ۱۳۸۵ش، ۸۰ص.
۷۹. کلانترهرمزی، نوشین ۱۳۵۲ش. صلوات گل محمدی شامل: اشعار صلوات جهت استفاده مداحان. اهواز، رسانه مکتوب، ۱۳۸۸ش، ۳۰ص.
۸۰. کوشا، امان‌الله. ترجمه منظوم دعای کمیل و عرفه. اصفهان، چهارباغ، ۱۳۸۱ش، ۶۲ص پالتویی.
۸۱. کهتری، جواد. منظومی از دعای کمیل همراه با ترجمه فارسی و اشعار. تهران، مولف، ۱۳۸۹ش، ۶۴ص رقیعی.
۸۲. گودرزی سرارودی، غلامرضا، مناجات عارفین (ترجمه مشور و منظوم دعای امام حسین علیه‌السلام در روز عرفه). اصفهان، صغیر، ۱۳۸۶ش، ۱۰۳ص وزیری.
۸۳. مجد، امید ۱۳۵۰ش. ترجمه منظوم صحیفه سجادیه. تهران، امید مجد، ۱۳۸۶ش، ۳۸۳ص وزیری.
۸۴. ملایی، یوسف. مناجات التائبین: ترجمه دعای کمیل و ابوحزه به شعر. قم، دارالنشر، ۱۳۶۲ش.
۸۵. ملائی علمداری، حسین. صحیفه سجادیه منظوم. تبریز، احرار، ۱۳۸۷ش.

۸۶. منصوری لاریجانی، اسماعیل ۱۳۳۷ش. مثنوی کمیل (ترجمه منظوم دعای کمیل). تهران، آیه، ۱۳۸۰ش.
۸۷. مهاجرنیشابوری، حسن. حلاوت ذکر ادعیه ماه مبارک رمضان با ترجمه منظوم. گرگان، پیک ریحان، ۱۳۹۱ش.
۸۸. مهدی پور، علی اکبر. سند حدیث کساء: سند، متن، منابع و ترجمه های منظوم. قم، کتابخانه جامع التفاسیر شیعه، ۱۳۶۹ش.
۸۹. ناظری قمی، حسین. نظم کساء: اشعاری بر مضمون حدیث شریف کساء. تهران، اتحادیه صنف قالیشویان، ۱۳۶۶ش.
۹۰. نجات زادگان، زهرا. دعای کمیل همراه با ترجمه و شعر منظوم. تهران، هاتف، ۱۳۸۶ش.
۹۱. نسیمی، جمشید. صحیفه کامله سجادیه منظوم: قسمتی از دیوان نسیمی وفا. تبریز، اختر، ۱۳۸۵ش، ۱۴۳ص.
۹۲. نصرآبادی، علی. ترجمه منظوم حدیث کساء. تهران، مفید، ۱۳۸۱ش.
۹۳. نصرآبادی، علی. دعای کمیل و ندبه منظوم. تهران، نبوی، ۱۳۸۴ش، ۱۱۲ص جیبی.
۹۴. نعمتی، محمد. نیایش بامدادی (ترجمه منظوم دعای صباح). قم، خرد، ۱۳۷۹ش، ۵۲ص رقعی.
۹۵. وفایی، هاشم ۱۳۴۴ش. شکوفه های صلوات: ترجمه منظوم احادیث و روایات ویژه صلوات. مشهد، مهر طاهر، ۱۳۹۰ش، ۱۴۰ص.
۹۶. وفایی، هاشم ۱۳۴۴ش. گنجینه برکات: فضیلت های صلوات در قالب رباعی به انضمام ترنم صلوات در بهار شکفتن چهارده معصوم علیهم السلام. مشهد، رستگار، ۱۳۸۴ش، ۸۰ص.
۹۷. هاشم نیا، محمد اکبر. نیایش با خدا با الهام از دعای شریف کمیل به صورت موزون. تهران، حکایتی دگر، ۱۳۸۸ش، ۴۴ص رقعی.
۹۸. هاشمیان، سید مصطفی. دعای کمیل با ترجمه نظم و نثر فارسی. مشهد، به نشر، ۱۳۸۲ش، ۴۴ص جیبی.
۹۹. هویدا کاشی، علی. دورساله منظوم چهل گام با چهارده معصوم علیهم السلام و نیایش امام حسین علیه السلام در عرفات. تهران، عابد، ۱۳۸۲ش، ۱۲۰ص وزیری.

